

Výslovnost těchto hlásek se liší tehdy, jsou-li na konci slova. Potom se při vyslovování я rty otevřítají více než při е, které zní jako oslabené křátké -e-, např. Мария [mat'je].

3. Cvičení

1. Poslouchejte a opakujte. Nakonec opište. Všimněte si výslovnosti měkkých samohlásek v závislosti na jejich postavení.

брат	<i>брат</i>	братъ	<i>братъ</i>	Ольга	<i>Ольга</i>
(<i>brat</i>)	<i>братъ</i>	(<i>brat</i>)	(<i>brat</i>)	(<i>Oлга</i>)	(<i>Oлга</i>)
каньон	<i>каньон</i>	медаль	<i>медаль</i>	обувь	<i>обувь</i>
(<i>kanjon</i>)	(<i>medalje</i>)	(<i>odiv</i>)	(<i>odiv</i>)		
Ева	<i>Ева</i>	река	<i>река</i>	Репин	<i>Репин</i>
(<i>Eva</i>)	(<i>řeka</i>)	(<i>řeka</i>)	(<i>Řepin - matir</i>)		
карьерера	<i>карьерера</i>	среднее	<i>среднее</i>	ёлка	<i>ёлка</i>
(<i>karjera</i>)	(<i>sředni</i>)	(<i>sředni</i>)	(<i>stromek</i>)		
мёд	<i>мёд</i>	курьёз	<i>курьёз</i>	её	<i>её</i>
(<i>med</i>)	(<i>karjozita</i>)			(<i>jeji</i>)	
Юрий	<i>Юрий</i>	июль	<i>июль</i>	компьютер	<i>компьютер</i>
(<i>jurij</i>)	(<i>červenec</i>)			(<i>ročičač</i>)	
Ява	<i>Ява</i>	Ямайка	<i>Ямайка</i>	Илья	<i>Илья</i>
(<i>Java</i>)	(<i>Jamařka</i>)	(<i>Iľja</i>)			
мягкий	<i>мягкий</i>	магия	<i>магия</i>	кажд	<i>кажд</i>
(<i>měkkij</i>)	(<i>magie</i>)			(<i>každ</i>)	

2. Podle posledni dorřite я, е nebo и:

П...рина, мОр..., ...зЫк, м...тоД, б...тОн, пОл..., р...кА, ок...аН, вёт...р.

ODDĚL 8

1. Ruské písmo

Э э	Э	Е е	Эльба	Эльба	экономист	экономист
			(<i>labe</i>)		(<i>ekonom</i>)	
			порт	порт	аэропорт	аэропорт
			(<i>básnik</i>)		(<i>letišť</i>)	

Э je poslední tvrdou samohláskou ruské abecedy. Pokud není з přízvukné, jeho výslovnost se blíží výslovnosti českého -i-, např. Эстония [istohija].

2. Cvičení

1. Poslouchejte a opakujte. Potom napište.

экспорт	<i>экспорт</i>	энергия	<i>энергия</i>	Эстония	<i>Эстония</i>
(<i>export</i>)		(<i>energie</i>)		(<i>Estonsko</i>)	
элика	<i>элика</i>	дуэт	<i>дуэт</i>	эпоха	<i>эпоха</i>
(<i>elika</i>)		(<i>duet</i>)		(<i>epocha</i>)	
эффект	<i>эффект</i>	Эмилъ	<i>Эмилъ</i>	экземпляр	<i>экземпляр</i>
(<i>efekt</i>)		(<i>Emil</i>)		(<i>exemplar</i>)	

2. Dorřite е nebo э:

...лишка, кОр...нь, ...н...ргия, ...дѐна, проф...сор.

3. Které slovo do řádku obsahové ператї?

- а) мАма, капитАн, брАт, сын
- б) муФлОн, козА, козѐл, лев
- в) канОта, кАйк, рЫба, лОдка
- г) Вѐра, ИлЬя, ОлЬга, ТАня
- д) ДунаЙ, БайкАл, НевА, ЁлЬба
- е) луНА, лѐктор, профѐссор, студѐнт

ODDĚL 9

1. Ruské písmo

Ш ш Шш ш	Ш ш	Шолохов Шолохов (Šolochov - spisovatel)	школа (škola)	школа
Ж ж Жж ж	Ж ж	Жуков Жуков (Žukov - generál)	железо (železo)	железо
Ц ц Цц ц	Ц ц	Цейлон Цейлон (Cejlon)	цена (cena)	цена
Ч ч Чч ч	Ч ч	Чехов Чехов (Čechov - spisov.)	читать (číst)	читать
Щ щ Щщ щ	Щ щ	Щедрин Щедрин (Ščedrin - skladatel)	пётрыч (pětrč)	пётрыч
		Щипать Щипать (štrpat)	борщ (boršč)	борщ

Ш, ж, ц jsou hlásky, které se vyslovují vždy tvrdě. Neměkčí je ani měkká samohláska ani měkký znak. Následující měkké samohlásky jsou vyslovovány jako samohlásky tvrdé (např. и jako **ы**, ю jako **у**, ё jako **о**).

Naproti tomu souhlásky ч а щ jsou vždy vyslovovány měkce, i když po nich následuje tvrdá samohláska.

2. Сүтәені

1. Poslouchajte a opakujte. Potom napíšte. Všimajte si mäkké výslovnosti ч а щ а tvrdé výslovnosti ш, ж а ц.

шафран (šafran)	шарған (šarğan)	шаль (šala)	шаль (šach)	шахматы (šaxmaty)
запилье (zapišje)	дәтлешле (dätleşle)	подушка (poduška)	подушка (poduška)	подушка (poduška)
жокей (žokej)	жөкей (žökej)	жёлтый (žiltýj)	жёлтый (žiltýj)	жёлтый (žiltýj)
ложка (ložka)	ложка (ložka)	нож (nož)	нож (nož)	нож (nož)
отец (otec)	ата (ata)	царь (car)	царь (car)	цемент (cement)
концерт (koncert)	контцерт (kontščert)	центр (centr)	център (centr)	медичина (medicina)
Чехия (Čechy)	Чехия (Čechy)	чай (čaj)	чай (čaj)	читать (číst)
щuka (štika)	щуга (štuga)	пётка (pětka)	пётка (pětka)	щит (štit)

2. Ze zadaných slabik vytvořte co nejvíce ruských slov:

жо	кни	рень	лый	ха
на	эт	кей	ша	ле
пу	по	ти	ко	тон
э	хок	мент	ка	бе
ка	пе	нец	як	га

ОДДЕЛ 10

1. Ruské písmo

Ъ	҃	твр. знак	ОБЪЕКТ (объект)	объём	инъекция (инъексе)	инъекция
---	---	-----------	-----------------	-------	--------------------	----------

Posledním, dosud neznámým, písmenem azbuky je **твёрдый знак** ъ. Tvrđý znak sám o sobě (stejně jako měkký znak) nevyjadřuje žádný zvuk. V ruštině se už vyskytuje jen zřídka. Stojí uprostřed slova po tvrdé souhláске v případě, že následující měkká samohláска (e, ё, ю, я) má být vyslovena s '-j-'.
 Tvrđý znak sám o sobě (stejně jako měkký znak) nevyjadřuje žádný zvuk. V ruštině se už vyskytuje jen zřídka. Stojí uprostřed slova po tvrdé souhláске v případě, že následující měkká samohláска (e, ё, ю, я) má být vyslovena s '-j-'.

2. Cvičení

1. Poslouchajte a opakujte. Potom napíšte.

объект (объект)	объём (podjezd)	подъезд (objezd)	поврежд (objem)	объём (objem)	объём (objem)
объятие (objeti)	объятие (objezd)	объезд (objezd)	поврежд (objem)	объём (objem)	объём (objem)
			адъютант (adjutant - robocník)		

ОДДЕЛ 11

Tiskací písmo	Psačí písmo	Ruský název písmena	Tiskací písmo	Psačí písmo	Ruský název písmena
А а	А а	а	Р р	Р р	эр
Б б	В в	бэ	С с	С с	эс
В в	В в	вэ	Т т	Т т	тэ
Г г	Г г	гэ	У у	У у	у
Д д	Д д	дэ	Ф ф	Ф ф	эф
Е е	Е е	е	Х х	Х х	ха
Ё ё	Ё ё	ё	Ц ц	Ц ц	цэ
Ж ж	Ж ж	жэ	Ч ч	Ч ч	че
З з	З з	зэ	Ш ш	Ш ш	ша
И и	И и	и	Щ щ	Щ щ	ща
Й й	Й й	и краткое			твёрдый знак
К к	К к	ка			и
Л л	Л л	эль			мягкий знак
М м	М м	эм	Э э	Э э	э
Н н	Н н	эн	Ю ю	Ю ю	ю
О о	О о	о	Я я	Я я	я
П п	П п	пэ			

Napište tento krátký text psacím písmem a pokuste se jej přeložit:

Меня зовут Олег. Я студент. У меня сестра. Её зовут Тана. Она школьница. У неё кошка. Её зовут Мурка.